МОНІТОРИНГ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Моніторинг педагогічної діяльності дозволяє проаналізувати та вдосконалити роботу педагогічного колективу, адміністраторів, керівника школи. На основі узагальненого аналізу легко визначити напрями і методи розвитку навчального закладу в цілому.

Розвиток школи (як і будь-якої іншої установи) неможливий без попередньої діагностики й аналізу стану, в якому вона перебуває на теперішній момент. Одна з найважливіших зон дослідження — діяльність співробітників, оскільки реалізація всіх планів, ідей, інновацій залежить виключно від тих людей, які в цьому процесі будуть задіяні.

Ефективна, прозора система оцінки діяльності педагога, адміністратора, керівника, яка дозволить визначити тих співробітників, які працюють найбільш результативно, провести аналіз «сильних» і «слабких» сторін спільної діяльності педагогічного колективу, дасть змогу використовувати результати аналізу в розробці програми розвитку навчального закладу.

Принципи оцінювання діяльності вчителя:

- чим більше реалізовано цілей, тим вищий бал оцінки діяльності вчителя;
- лише реалізовані цілі підлягають оцінюванню;
- учитель велику частину своєї педагогічної діяльності проводить самостійно, тому має можливість як оцінити свою роботу (рефлексія), так і самостійно намітити шляхи її вдосконалення (саморозвиток);
- оцінка педагогічної діяльності проводиться в умовах рівного доступу до інформації про результати діяльності, делегування повноважень у підбитті підсумків оцінювання керівниками шкільних методичних об'єднань, відкритого обговорення.

Модель педагогічної діяльності

У процесі роботи конкретизована модель педагогічної діяльності вчителя за такими показниками:

- **Блок I — навчальний процес:**
  1. Реалізація навчального процесу.
  2. Ведення шкільної документації.
  3. Олімпіади та інтелектуальні конкурси (МАН, «Кенгуру», «Левеня», П. Яцика).
  4. Діяльність із розвитку здібностей та обдарувань учнів.
  5. Виробнича дисципліна.
  6. Наукова організація праці вчителя.
- **Блок II — виховна робота:**
  1. Організація життєдіяльності класу.
  2. Напрями виховної роботи.

3. Робота з батьками.
4. Допомога в організації життєдіяльності школи.
5. Ведення класної документації та документації з виховної роботи.

- **Етап III — науково-методична діяльність:**
  1. Участь у роботі в методичному об'єднанні.
  2. Розроблення методичних посібників, програм, підручників.
  3. Участь у роботі творчих груп.
  4. Участь у семінарах і конференціях.
  5. Інноваційна діяльність.
  6. Участь у професійних конкурсах.
- **Етап IV — суспільно-корисна діяльність:**
  1. Профспілкова діяльність.
  2. Інформаційна діяльність.
  3. Соціальний захист працівників педагогічного колективу.

МОНІТОРИНГ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ має на меті вивчення:

- структури міжособистісних стосунків:
  рівня володіння засобами педагогічної взаємодії;
  ставлення учнів до вчителя («Учитель очима учня»);
- професійних рис особистості вчителя:
  готовності педагога до роботи на самоконтролі;
  його креативних якостей (тест «Креативність»);
  професійної спрямованості особистості вчителя;
  його здатності до саморозвитку;
  форм управлінської поведінки;
- особливостей творчої діяльності:

самооцінки професійної діяльності вчителя (рівня володіння методичними вміннями);

рівня володіння практичною дидактикою;
рівня володіння технологією продуктивного навчання;
творчого потенціалу (тест «Ваш творчий потенціал»);
інформаційної культури педагога;
рівня психолого-педагогічних знань;

- позитивних тенденцій у роботі педагогічного колективу:
  діагностика готовності педагога до науково-експериментальної діяльності;
  методика оцінювання ситуації в навчальному закладі;
  ранжування методик викладання;

діагностика пріоритетів цілепокладання.

Кожен викладач, який прагне до самовдосконалення, повинен уміти самостійно, достовірно й доказово оцінювати як власну освітньо-виховну діяльність, так і обумовлену нею навчально-пізнавальну діяльність школярів.

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Якісна освіта вважається сьогодні міжнародною спільнотою однією з необхідних умов успішного розвитку будь-якої країни. Міжнародне співтовариство нині хвилюють питання якісної освіти з проекцією на набуття молоддю життєвих компетентностей, успішне входження в сучасне суспільство і тендерну рівність.

• Якість освіти загалом і загальної середньої освіти зокрема — надто складне й багатогранне поняття.

Компоненти структури якості загальної середньої освіти:

• якість навчального процесу як результату педагогічної діяльності;

• якість навчально-методичного забезпечення (освітніх програм та навчальної літератури, підручників і посібників);

• якість професійної підготовки і кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних кадрів;

• якість ресурсного забезпечення та навчального середовища, у якому відбувається освітній процес (правового, фінансового, кадрового, науково-методичного, матеріально-технічного);

• якість особистісних рис і здібностей учнів;

• якість та ефективність державно-громадського управління системою загальної середньої освіти;

• якість проведення, інтерпретації результатів моніторингових досліджень у системі загальної середньої освіти.

Якість освіти — це педагогічна категорій, що характеризує ступінь досягнення поставлених в освіті цілей і завдань.

Система моніторингу якості освіти закладу включає такі **компоненти:**

• мету й зміст загальної середньої освіти;

• вимоги освітніх стандартів;

• педагогічний контроль та прогнозування;

• освітній моніторинг;

• моделі учня, вчителя, закладу освіти.

Моніторинг якості освіти передбачає систематичне збирання фактів про контекст, вхідні ресурси, процеси і результати в системі освіти.

Моніторинг якості освіти є ефективним засобом отримання інформації про функціонування освітньої системи та її компонентів. Звичайно, якість освіти в

закладу визначається на основі державних стандартів освіти та оцінки громадськістю освітніх послуг.

На формування результату якості освіти впливають різні суб'єкти соціального замовлення (батьки, самі учні, громадськість, ВНЗ, роботодавці). Таким чином, якість освіти — це таке динамічне та інтегративне утворення, сукупні властивості якого здатні задовольняти споживачів, їх постійно зростаючі вимоги і потреби.

Структурні компоненти якості освіти:

• задоволеність суб'єктів освіти результатами навчально-виховного процесу;

• якість освітніх програм;

• високий рівень кваліфікації науково-педагогічних кадрів;

• залученість навчального закладу до інноваційної діяльності;

• сучасні матеріально-технічні ресурси;

• утвердження державно-громадського управління.

МОНІТОРИНГ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність моніторингу виховної діяльності ***Об'єкти моніторингу виховної діяльності закладу:***

• зміст виховання;

• система виховання і виховної роботи;

• система науково-методичного забезпечення виховного процесу;

• участь учнів у виховній роботі;

• всебічний розвиток індивідуальності, сутнісних сил особистості, потреб, Інтересів, здібностей, генетично заданих обдарувань, таланту, позитивних рис характеру, ідеалів, свідомості;

• соціалізація особистості;

• колективна діяльність учнів;

• педагогічна діяльність учителів;

• результати виховного процесу.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

Будь-яке відстеження має на меті вдосконалення, але, з емоційної точки зору, це завжди стрес, страх невдачі. Тому психолог бере участь і в уточненні мети й завдань, доборі аудиторії, рекомендує обрати методи та процедури дослідження, стратегію ознайомлення з результатами моніторингу, допомагає у виробленні рекомендацій щодо усунення недоліків, проведенні психолого-педагогічної діагностики.

Отже, поетапний супровід моніторингу шкільним психологом створює умови до розвитку моніторингової культури, забезпечує перехід організації педагогічної діяльності на якісний рівень.

Окремою частиною моніторингових досліджень у школі є власне психологічний моніторинг.

Психологічний моніторинг

Психологічна діагностика — поглиблене психолого-педагогічне вивчення учнів протягом усього періоду навчання, виявлення індивідуальних особливостей і схильностей особистості, її потенційних можливостей у ході навчання, у професійному самовизначенні, а також виявлення причин і механізмів порушень у навчанні, розвитку, соціальній адаптації. Психодіагностика проводиться як індивідуально, так і з групами учнів. Сьогодні діагностична робота психолога в комплексі вирішує такі завдання:

• складання соціально-психологічного портрета учня;

• виявлення шляхів і форм надання допомоги дітям із труднощами в навчанні, у спілкуванні та психічному самопочутті;

• вибір форм і заходів психологічного супроводу учнів згідно з їхніми особливостями в спілкуванні та навчанні.

Для реалізації цих завдань використовуються **три форми організації діагностичної роботи:**

• комплексне психолого-педагогічне вивчення всіх учнів однієї паралелі;

• поглиблене — використовується при вивченні складних випадків індивідуально з учнем;

• оперативне — використовується у випадку негайного надання інформації.